

УДК 35.075:352/354]:17.022.1(043.2)

*Білоус В. М., здобувач вищої освіти
Щербіна О. С., канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри інформаційних систем
управління*

ІМІДЖ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ ЯК ПІДґРУНТЯ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ ВЛАДИ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Саме формування іміджу державного службовця є першочерговим при формуванні в цілому іміджу державного органу влади. У зв'язку з даним твердженням необхідно проаналізувати як саме імідж державного службовця формує імідж органу влади та які заходи будуть сприяти його покращенню.

Сьогодення трактує нам нові правила, які зумовлені кризовим становищем іміджу державних органів влади. Прояви будь-якого негативного іміджу беруть початок від державного службовця, який за собою тягне низку аспектів: моральні якості, відсутність професіоналізму, байдужість, окреслена ставленням до громадян та інтересів держави в цілому.

Дослідження проблематики становлення іміджу та шляхи його позитивного формування, зокрема органів державної влади та державного службовця, відображені у працях таких науковців: Р. Білик, В. Бебика, В. Дрешпака, Ю. Падафет, В. Ромата та інших.

Метою дослідження є встановлення співзалежності іміджу державного службовця щодо формування іміджу державного органу влади, для чого необхідно окреслити аспекти, які будуть відповідати за підвищення іміджу та репутації державної служби в умовах розвитку інформаційного суспільства; визначити основні чинники, які мають вплив на формування позитивного іміджу державного органу та безпосередньо державного службовця; окреслити компоненти сучасного образу державного службовця; обґрунтувати значимість першочергово іміджу державного службовця у формуванні іміджу органу влади.

При аналізі фахової літератури, присвяченої проблемам формування іміджу, виявлено, що в англomовних країнах термін "імідж" вживається у значенні, яке можна сформулювати як "відбиток у психіці людини у вигляді образу певних характеристик об'єкта або явища". Це означає, що термін "імідж" трактується фахівцями як "образ", під яким розуміється сукупність не тільки "матеріальних" ("видимих") засвідчень об'єкта, а й "ідеальних" ("невидимих") характеристик об'єкта. Більшість вітчизняних фахівців при перекладі слова "імідж" зупиняються на його тлумаченні як образа. Але справа в тому, що таке тлумачення терміну "імідж" було би прийнятним, якби не той факт, що в українській мові слово "образ" має сім значень [1]:

- 1) зовнішній вигляд кого-, чого-небудь;
- 2) специфічна для літератури і мистецтва конкретно-чуттєва форма відображення дійсності;
- 3) те, що з'являється, постає в чийсь уяві;
- 4) уявлення про зовнішній вигляд кого-, чого-небудь (про портрет, фотографію, скульптуру і т. ін.);
- 5) відображення у свідомості явищ об'єктивної дійсності;
- 6) обличчя;
- 7) ікона.

Підхід Р. Білика [2] до оцінки ефективності діяльності органів державної влади на засадах відповідальності перед державою та її громадянами за результати діяльності, верховенства права та свободи людини і громадянина, гласності, поєднання місцевих та державних інтересів.

Сьогодні актуальним є питання підвищення престижу професійної державної служби та підвищення її соціальної ефективності, оскільки це в кінцевому результаті стимулюватиме розвиток громадянського суспільства та сприятиме формуванню позитивного іміджу державної служби [3].

Зафіксовано, що однією із проблем негативного іміджу державного органу впливає не привабливий імідж самого державного службовця. Саме імідж державної влади і державної служби безпосередньо утворює імідж самого окремого державного службовця. У наш час відносини громадян із державними службовцями є доволі напруженими, а іноді їх і складно назвати партнерськими. Тому необхідність формування репутації державного службовця є дуже важливою.

Аби створити і постійно підтримувати позитивний імідж державного службовця варто застосовувати різні засоби та методи масової комунікації. Відсутність таких характеристик, як адекватна оцінка, мала емоційна насиченість та реалістичність матеріалів, що висвітлюють у засобах масової інформації, не допомагає при створенні позитивного іміджу державного органу влади.

Доцільно для покращення іміджу державних органів розробити комунікативну стратегію. Дослідження характеру взаємозв'язку комунікації та іміджу держави доводить, що основною метою використання комунікативного підходу в діяльності влади є відповідність обраного політичного шляху та прийнятих політичних рішень інтересам держави. При цьому діяльність представників державної адміністрації має бути насамперед спрямована на задоволення суспільних потреб населення з урахуванням громадської думки. Якщо є громадська підтримка, влада може збільшити свою легітимність [4].

Новий імідж повинен бути чітко структурованим, керованим, розроблятися та реалізовуватися за відповідною схемою, в залежності від обставин. Важливою складовою ефективного іміджу службовців є рівень довіри до них з боку громадськості, здатність нести відповідальність за прийняті рішення, харизматичність службовців, внутрішня і зовнішня складова позиціонування

влади, здатність до самопрезентації, особистісний фактор і розвинені комунікативні здібності. [3]

Імідж має на меті досить вагоме значення для державного службовця, оскільки надаючи та пропонуючи ту чи іншу державну послугу громадянин першочергово приділяє увагу людині, яка й надає йому дану послугу. Фундаментальними чинниками формування позитивного іміджу державного органу влади має стати професіоналізм представників органу влади та модель двосторонньої комунікації між владою та народом, які формуються на чесності та відкритості. Імідж є результатом умілого орієнтування в тій чи іншій ситуації, правильного вибору моделі своєї поведінки. Оскільки посадовець представляє не власні інтереси, а інтереси держави, то він повинен спрямовувати свою діяльність і зосереджуватися на вирішенні чужих проблем. Державний службовець повинен усіма своїми діями сприяти зміцненню авторитету органу влади, в якому він працює.

У порівнянні з радянською пропагандистською системою важливо зазначити, що нова українська система масової комунікації відрізняється виникненням суспільної інформаційно-комунікативної сфери для розвитку громадянського діалогу, що базується на конфлікті інтересів певних власників або співзасновників засобів масової інформації та здатна створити чітке і раціональне обговорення різних проблем діяльності органів влади.

Таким чином, імідж державного службовця є важливим складником при формуванні цілісного іміджу державного органу влади. Спосіб створення нового іміджу державних службовців має реалізуватися на основі принципу покращення як особистих моральних якостей так і професійних рис, важливих у діловому світі. Реалізація принципів побудови позитивного іміджу передбачає зміни та впровадження новітніх інноваційних стратегій, які будуть покращувати його на загальнодержавному рівні. Визначною рисою іміджу державних службовців є те, що він безпосередньо пов'язаний з повним комплексом, що має назву «імідж державної влади».

Список використаних джерел

1. Шляхи формування позитивного іміджу державного службовця (дата звернення: 10.08.2021) URL: https://bogodukhivrada.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6844:shljahi-formuvannja-pozitivnogo-imidzhu-derzhavnogo-sluzhbovtsja&catid=17:vistupi-v-zmi&Itemid=67
2. Білик Р. Критерії ефективності діяльності районної державної адміністрації // Вісник УАДУ. 2001. № 2. Ч. 1. 68–71 с.
3. Кононенко В. І. Діловий етикет та імідж державного службовця: навч. посіб.. Київ: Знання, 2012. 160 с.
4. Лавренко О.В., Лавренко А.А. Діловий етикет та імідж державного службовця. Київ: Київська міська державна адміністрація, 2008. 60 с.